

'Tothom pot reduir la seva despesa energètica per un cost zero'

ALBERT
PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-

PUNSOLA-44)

Periodista

Periodista

01/07/2013

Durant la Setmana de l'Energia Sostenible, l'Institut Català de l'Energia (ICAEN), la Diputació de Barcelona i la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat han ofert suport, recursos i materials a més de 80 municipis. L'enginyer Joan Josep Escobar, vinculat a l'ICAEN des que es va fundar el 1991, reflexiona en aquesta entrevista sobre el sentit de la Setmana en

el context de crisi i sobre l'evolució de la percepció de les qüestions energètiques per part de la ciutadania i les administracions.

Quina és la principal raó de ser de la Setmana de l'Energia?

En el context de la Setmana Europea de l'Energia fem coincidir la Setmana Catalana. Fins fa dos anys no coincidien, ara sí, i és lògic que sigui així. El gran interès de la setmana és intentar que durant aquest temps es parli d'energia, perquè entenem que falta molta informació. Això implica explicar d'una forma molt clara que tots tenim alguna cosa a fer en el camp de l'energia i que no estem parlant d'una Energia amb majúscula que és un tema de les grans companyies i el govern. Si sumem l'àmbit dels edificis i el transport tenim el 70% del consum. El 70% de l'energia que consumim passa per les nostres mans com a ciutadans i per tant podem fer accions per gestionar-la i utilitzar-la millor. I també cal explicar que els models energètics no canvien d'un dia per l'altre i per transitar d'un model a un altre cal temps. Tenim clar que volem anar cap a un model de renovables i de més eficiència, però el pas no pot ser immediat, i sobretot necessitem el suport de tothom, i aquesta és la raó de ser de la setmana per generar aquest suport.

(F)

Les accions dintre de la setmana es mouen en tres àmbits. Els podria comentar breument?

Hi ha la setmana professional perquè necessitem cada cop més que els professionals es formin a fi que els seus projectes incorporin renovables i eficiència. És un àmbit molt important que pot tenir molta incidència. Després hi ha l'àmbit ciutadà. Aquest any al lema "quan parlem d'estalviar energia tu tens la paraula" li hem afegit la paraula *diners* "quan parlem d'estalviar energia i diners" apel·lant al ciutadà en allò que li amoïna en aquest moment que és la factura energètica. Un tema que ens preocupa cada vegada més en l'àmbit ciutadà és la pobresa energètica. Hi ha famílies que no poden pagar l'energia que necessiten per viure dignament i no la poden pagar per una qüestió de renda però també perquè viuen en habitatges que no estan ben preparats des del punt de vista energètic. Cal pensar que la diferència entre una classificació energètica màxima i una mínima és abismal: **una casa A consumeix 10 vegades menys que una casa G**. I al tercer àmbit, el de les accions amb els infants, també li atorguem una gran importància, perquè són els ciutadans que prendran les decisions d'aquí 30 anys.

Quin ha estat el tret distintiu d'aquesta setmana respecte a altres edicions?

Estem ara la 9è edició i hem anat evolucionant. A les primeres ens vam centrar molt en donar eines perquè la gent fos conscient del consum, després vam posar l'accent en veure què es podia fer per reduir el consum. Ara, amb la crisi econòmica, es fa molt èmfasi en la reducció de la despesa, tant individualment com col·lectivament. Un nivell és la despesa individual o de cada família i un altre és la despesa com a país, perquè **Catalunya ha d'importar molta energia, sobretot petroli i gas natural, que cal pagar cada any.**

I quins són els missatges clau?

Insistim en que hi ha formes molt senzilles d'estalviar energia, tant senzilles que de fet no cal invertir en tecnologia com, per exemple, modificar certs hàbits de consum equivocats: deixar la nevera oberta molta estona; l'aigua calenta que ragi més temps del necessari; no apagar del tot els aparells electrònics. Hi ha accions que ja costen una mica més, com els manteniments de les calderes, però que surten a compte perquè aquestes màquines no perdin rendiment. Evidentment n'hi ha de més cares, com canviar les finestres, però penso que cadascú pot actuar en el nivell que li vingui millor; en tot cas tothom pot fer alguna cosa. Si pensem que els hàbits poden modificar en un 15% o un 20% el nivell de consum, per un cost zero, ens adonem de seguida que val la pena posar-ho en pràctica. Fer referència a aquests aspectes és una manera d'adaptar-nos a la situació que estem vivint tots plegats i cadascú ha de saber trobar el marge d'acció que està al seu abast.

Què té més pes en la Setmana els aspectes purament divulgatius o els participatius?

Cadascun dels tres àmbits té un enfocament diferent. Si es tracta d'arribar als professionals la manera és organitzar activitats de formació explicant instruments, tecnologies disponibles i casos d'èxit que es poden replicar. Pel que fa als ciutadans, hem posat a disposició dels ajuntaments tallers i activitats diversos, però voldria destacar el tallers de comptabilitat domèstica que permeten saber on poden incidir per disminuir el consum diari. En aquests tallers la persona que els porta té a disposició un material ben organitzat per poder explicar, per exemple, com llegir i interpretar correctament una factura del gas. Aquest material es pot adaptar a tots els tipus de públic. D'altra banda, tenim també una eina *on line* en què posant una sèrie de dades de la instal·lació, més les factures, es generen estadístiques molt completes de l'evolució del consum. També hem cedit comptadors intel·ligents als ajuntaments que ens ho han demanat perquè puguin explicar com funcionen. Pel que fa als infants, disposem de jocs de taula per ajuntaments o per casals, que permeten prendre consciència sobre l'energia a escala quotidiana i un joc *on line* en la mateixa línia.

(F)

Aquesta és la 9ª edició de la setmana. ¿Què ha canviat en aquesta dècada pel que fa a la percepció de la qüestió energètica a la societat?

Per a les empreses l'energia sempre ha estat un factor primordial per a la competitivitat però, al sortir d'aquest àmbit, l'energia es veia com un concepte lligat a no malbaratar per no danyar el medi ambient. En canvi ara la mentalitat "empresarial" entesa com a sensibilitat envers un factor de cost que cal reduir està passant de l'empresa a la resta d'àmbits i en particular de forma clara a l'àmbit domèstic. Hem passat de la voluntarietat a la conscienciació d'una necessitat.

I a l'administració?

L'administració té molts edificis que consumeixen molta energia; els ajuntaments tenen enllumenat públic i per tant la qüestió energètica es relaciona amb un problema central en aquests moments com és la disponibilitat de recursos. El raonament és: siguem eficients en l'energia i tindrem més recursos per atendre altres necessitats. Per això totes les administracions han iniciat programes per reduir el propi consum energètic per tot el que acabem de dir, és a dir un problema econòmic *stricto sensu*, però també com a exemple davant la ciutadania. La pròpia Generalitat gasta, segons tenim avaluat, uns 120 milions d'euros en energia cada any i ara estem treballant en un programa per intentar reduir entre un 20% i un 25% aquest consum sense treure serveis ni prestacions, només aplicant millors pràctiques.

La sortida de la crisi podria modificar tota aquesta línia?

Per molt que sortim de la crisi, el model energètic actual basat en combustibles fòssils seguirà en qüestió i caldrà igualment donar-li la volta i canviar-lo perquè els preus de l'energia siguin igualment cap amunt. En tot cas ara mateix cal dir-li a la gent que més que mai té a les seves mans la possibilitat de reduir la despesa energètica mantenint el seu confort. A més, en aquests moments som tan ineficients que això és un gran avantatge perquè el nostre camp de millora és molt ampli, en canvi si fóssim molt eficients no tindríem un gran marge.

¿Quina és la resposta ciutadana a les diverses propostes de la setmana?

Estem rebent un *feed back* en dues formes. Una tipologia de missatges són aquells en què es valora molt el que s'està fent però es troba insuficient: ens demanen més. Una altra tipologia és la dels missatges de les persones que senten que no poden fer res en l'àmbit energètic i atribueixen al govern i les empreses tota la responsabilitat. Aquest segon tipus de resposta és el que ens preocupa i ens motiva per seguir treballant en la línia de fer sentir protagonista de la gestió de l'energia al ciutadà.

Sembla que la gestió de l'aigua és una qüestió que la ciutadania ha entès millor fins ara que no pas la de l'energia.

Sí, la gent visualitza molt directament el cicle de l'aigua. L'energia no es veu i, psicològicament, això ja té la seva importància. D'altra banda la crisi que vam tenir d'abastament d'aigua fa uns anys no s'ha oblidat, ha quedat dins la consciència col·lectiva, i ha arribat a incidir de forma directa en la racionalització del consum. No ha passat res equivalent a aquell episodi pel que fa a l'energia i espero que no passi mai, que quedi clar, però no es pot negar que aquestes crisis marquen punts d'inflexió.

(F)

La setmana compta amb el suport de la Xarxa, la Diputació i l'ICAEN, ¿com ha estat aquesta col·laboració des del vostre punt de vista?

Aquesta col·laboració s'ha produït de la manera més natural del món. Quan entitats diferents tenen aproximacions iguals sobre els mateixos temes, el més normal és que conflueixin els esforços per tant ha estat molt fàcil treballar amb la Xarxa i amb la Diputació. Cal subratllar, a més, que aquesta col·laboració ens ha permès optimitzar recursos i s'ha generat un catàleg d'activitats conjunt amb unes sinèrgies importants. Igualment cal assenyalar el paper de les agències locals d'energia que són també el nostre altaveu per arribar als ajuntaments i amb els quals tenim un grau de col·laboració i d'intercanvi d'experiències notable. I en el futur aquesta fórmula continuarà segurament, i intentarem ampliar-la a més ens locals. En un moment de pocs recursos és l'única manera de ser efectius ja pensant en la setmana de l'energia 2014.

Etiquetes: [Catalunya](#) (/etiquetes/catalunya)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/entrevista/tothom-pot-reduir-la-seva-despesa-energetica-per-un-cost-zero-1>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/entrevista/tothom-pot-reduir-la-seva-despesa-energetica-per-un-cost-zero-1>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](#) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**<http://www.diba.cat>[Arxiu \(/arxiu\)](#)[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](#)[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](#)[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](#)[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)[Contacte \(/formulari/contacte\)](#)[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)[\(rss.xml\)](#)